

med gospojnicama (mešama) od vejevja leskovega, jelševega, hrastovega itd. naj se neobrito in dokler so še kolovozi osušeni v gorco zvozi. 3. Rezačev da se opravi v pozni jeseni, v mili zimi in če ti niste bili ugodni zadosti, pa v februarji; sploh: kadar „muzga več ne kroži po trti“, drugače se trta solzi in veliko svoje moči zgubi. — Škarje, vinjek (reznik) nabrusi poprej dobro, kajti obrezovati mora se gladko in vselej 2—3 cm. nad očesom takó, da se prvo oko ne zalije ali osuši. Trte, ktere so bile zaradi njihove izverstnosti ali pa zaradi goliša že med trgatvijo za pogrobanje odločene in (n. pr. s kako belkasto cápico) zaznamovane, naj rezači prepusté grobačem, če niso ti že pred unimi svojega dela opravili.

Rozga ali mladika, ktero misliš z obrezanjem k večej rodovitnosti prisiliti, mora biti dozorela, močna in zdrava. Slabotnim trtam nalagaj malo, zastavnim več, najkrepkejšim in malovrednim pa veliko.

Rezač obreze mladiko n. pr. na eno oko, to je čep; na dve, tri ali štiri očesa je reznik; na 5 do 6 očes je šparon, tudi čerunič; na 8 do 12 očes pa bik, konjič, tudi butica. Ključ je mladika s 4 ali 5 očesi na 2 cm. dolgem starem lesu, ali tudi brez tega. Ključ pride za 1—3 leta v trsnico (Rebschule). Pomniti je še vlačence, zaležnice ali mladice in kobile. Zadnja je suhi les na stari trti, kar morajo rezači tikoma in gladko odžagati. Rezina naj se v butarce zveže in pri grobanji mesto vejnika (plastja) porabi. Vinograd naj vselej svojo odrezlino nazaj dobi!

(Dalje prih.)

Sejmi. 3. marca Vransko, Loka, Lučane, Oplotnica, 6. marca sv. Peter pod sv. gorami.

Dopisi.

Iz Celja. (Pogreb dr. Štefana Kočvarja.) Naznaní, ljubi Gospodar, svojim bralcem s koliko častjo smo spremljali blagega dr. Kočvarja telesne ostanke k poslednjemu počitku. Med tem časom, ko so peli mrtvaški zyonovi pri mnogih farnih cerkvah na spodnjem Štajerskem, ter naznanjali pogreb velikega slovenskega rodoljuba in recimo še: pogreb vernega katoličana; med tem časom bilo je brez števila ljudi iz vseh stanov zbranih ne le pred Kočvarjevo hišo, temveč po celi ulici je bila tolika gnječa, kakoršne do zdaj gotovo še nij bilo pri nobenem mrtvaškem sprevodu. Točno ob treh popoldne pride častita duhovščina v dolgi vrsti. Pevski zbor, okoli 60 pevcev, zapoje milo žalostinko. Sprevod se začne. Za križem prihajajo mimo mrtvaškega voza poslanstva raznih društev, zavodov in občin iz Štajerskega, Kranjskega in Hervatskega s svojimi prekrasnimi

venci in zalimi trakovi, na kterih si bral napise dotičnih darovalcev. Nad 40 različnih vencev in poslanstev sem naštel jaz; mogoče, da jih je bilo še več. Pred cerkvijo sv. Maksimiljana obstojimo. Opravijo se zopet molitve za pokojnika; pevci mu v drugič zapojejo. Od tod se pomika sprevod na dalje: razna poslanstva pešice, duhovščina in rodovina pa na vozeh. Bilo je pol pete ure, ko dojdemo na okoličanski mirodvor, kterege si je ranjeci odločno izbral sam za svoj počitek. Cele trume ljudstva pa drvijo deloma po cesti, deloma po stranskih stezah na širno pokopališče. Po mrtvaških molitvah se zapoje zadnja pesem ranjcemu v slovo. Kako globoko so segale vsem navzočim v srce poslednje besede v žalostinki: Le križ nam sveti govori. Da zopet vid'mo se nad zvezdami! Govorila sta še kaj lepo pri grobu g. dr. Zarnik iz Ljubljane pa gosp. dr. Folnegovič iz Zagreba v imenu Hrvatske matice. Proslavljala sta ranjega kot vzor pravega človekoljuba in značajnega narodnjaka. To je bil v resnici g. dr. Štefan Kočevar. Kako rad je pomagal vbogim dijakom! kako je podpiral vse narodne zavode, društva in časopise! Pri pogrebu se je sešlo, kakor smo že omenili, veliko število duhovnikov; bilo jih je okoli 30, in ko bi bil pogreb v delavnik, sešlo bi se jih bilo gotovo še enkrat toliko. Vsaj je pa tudi ranjec bil vsikdar odkritosrčen prijatelj častite duhovščine, prijatelj redovnikov in redovnic, kterim je obilo pomagal. Zares, zgubili smo moža, ki je bil rodoljub v pravem pomenu besede, ne samo z jezikom, temveč vsikdar tudi v djanji! Vsi ki smo ga spremljali na pokopališče, in bilo nas je na tisuče; želeli smo mu bogato, večno plačilo za obilna njegova dobra dela. Njegov preblagi spomin pa naj živi na veke!

Iz Dunaja. (Slovenski poslanci pri g. ministru Pražaku.) Slovenski poslanci iz Štajerskega in Kranjskega so šli v torek skupno k g. justičnemu ministru Pražaku, da so mu razložili svoje pritožbe proti tistim sodnijam, katere še vedno nečejo slovenskemu jeziku priznati veljave v uradih, ter s slovenskimi strankami nemški uradujejo in slovenske tožbe in uloge nemški rešujejo. G. poslanec dr. Vošnjak je navedel več slučajev iz Štajerskega: Budna pri Gornjem gradu, trg Braslovski, rabsodbe celjske okrožne sodnije itd. in s pismami dokazal, da se sodnije ne ravnaajo po ministerskem ukazu od 18. aprila 1882. G. poslanec Herman je temu pritrdil in menil, da se narodno vprašanje le po postavi daje rešiti. Iste pritožbe izrekli so kranjski poslanci: grof Margheri, Klun, dr. Poklukar, Obreza in Pfeifer. G. minister je odgovoril, da tudi on želi, da se slovenskemu jeziku daje popolna pravica pri sodnijah in da je po ukazu od 24. aprila 1882

že večkrat vsled pritožeb slovenskih strank leželni nadsodnji v Gradci izrekel svoje mnenje posebno v tem smislu, da se slovenske uloge ne morajo le sprejemati, ampak tudi slovenski rešiti. Sicer pa si pridržuje, predložiti državnemu zboru postavo, s katero se bode določilo, da ima justični minister pravico izreči, kateri jezik je v vsakem sodnijskem okraju v deželi navadni. Slovenski poslanci so bili od g. ministra prav prijazno sprejeti in se spet prepričali, da ima vlada pošteno voljo, Slovencem pripomagati do njihovih narodnih pravic. Upamo tedaj, da bo to spoznanje prodrlo tudi v kroge nižjih uradnikov, in da se nobeden uradnik več ne bo našel, ki bi delal proti volji ministerstva in proti želji našega presvitlega cesarja.

Iz Sevnice na Savi. (Nekaj iz nove šole.) Reči obračajo se na boljše, pšenico odbiramo od plevela. Otroci si uže po ulicah pripovedujejo, da je iz začasne brezverske nemške šole nazaj v domačo šolo vstopilo 8 otrok. Tudi posestnik turistiškega grada (Ruckenstein) je svojega sina iz te šole iztrgal. Izprevidel je, da je privatni učitelj nezmožen, deco uspešno podučevati ter je za vse drugo poprej zmožen, nego deco vzbujati za vse plemenito in dobro. Ta šola tudi ne pripada v področje krajnega, šolskega sveta, nego izvolili so si poseben odbor, ki šolo nadzoruje. Načelnik tega odbora je g. Edvard Kavčič, ki se je pred 10 leti našej veri odpovedal. Studiral je samo tukajšnjo ljudsko šolo ter je ne več v znanstvenih strokah. Zato mu tudi vsako krivo dejanje moremo narodnjaki Sevniški odpustiti, ker res ni zmožen ločiti dobro od slabega. Staršem pa, ki so tako pametni bili, da se niso dali preslepiti in zapeljati sovražnikom našega roda pa gorko na srce polagamo: Dramite in podučujte nevedne in zapeljane ljudi, da rešijo duše svojih otrok od pogubnega pogreza. Premislite, da so otročiči v domačej trirazredni šoli v tem šolskem letu uže 2krat pri spovedi bili, ko še iz brezverske šole nič pri spovedi niso bili. Bog nam pomagaj!!

Iz Ljubljane. (Loterija „narodnega doma“.) Upravni odbor razposlal je srečke uže po vsem Slovenskem, potem na nekatere kraje Hrvatskega, Dalmacije, Českega in v Sredec v Bolgarijo. Začele so društvenemu blagajniku prihajati uže tudi pošiljatve denarja za razposlane srečke in sicer ne le s Slovenskega, temveč tudi s Českega, kjer se srečke razmeroma hitrejše prodajajo, ko med nami. Rojaki! ne dajmo se vendar po ostalih bratih naših osramotiti! Spoznajmo važnost „narodnega doma“ kot sijajnega spomenika naše probujenosti, velike literarne in dijaške ustanove ter poroka boljše bodočnosti naše in sezimo po srečkah, katere imajo tudi zato veliko vrednost, ker je

loterija „narodnega doma“ v resnici s sijajnimi in mnogimi dobitki preskrbljena.

Iz Trbovelj. (Kmetijska družba na škodi s Kmet. prijatlom). Ni dovolj, da celjska svažat povsod že svoj list uriva in razprtije dela, hoče še kmetijskim podružnicam tla spodkopavati. Pred nekimi dnevi pošlje centralni odbor celi kup iztisov „Kmetijskega prijatla“ tukajšnjemu tajniku podružnice gosp. Irgelnu, naj bi jih razdelil med ude. To pa je ude močno razsrdilo in izjavili so, da takoj izstopijo, ako se to še enkrat ponovi. In tako bi bila potem Trboveljska podružnica pokopana. Ako je centralnemu odboru v Gradci na obstanku podružnice kaj ležeče, se to gotovo ne bo več zgodilo, ako se pa še zgodi, naj si centralni odbor sam sebi pripiše, da bo ena podružnica menje. Ti celjska druhal pa miruj, in ne sili svojega umazanega perila v društva, ktera ne marajo za tebe, veliko menj pa še za tvoje izposojene kmetijske poduke!

Domoljub slovenski.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. (Razne reči.) Letošnji predpustni jug ni bil kaj prida, ker smo zopet dobili grdo zimsko vreme, tedaj še tudi ne moremo v goricah nič prav dela pričeti. Tudi za letošnje ozimne se nam ni treba bati, ker nimamo nič posejanih, le redko kteremu je posrečilo se jeseni kaj v zemljo spraviti. Če nam pa še spomladansko vreme ne bode pripuhalo in ugajalo za setev, kje hočemo potem kruha vzeti? Pa tisti, ki ptice preživi, ki ne sejejo in ne žanjejo, tudi nas zapustil ne bo. — V Selnici ob Muri je pogorelo 14. t. m. pohištvo Marije Gorjup. Bila je zavarovana. Ravno ko je ogenj najhuje razsajal, prišli so cenilni možje. Ker pa oglovja niso marali ceniti, so odšli brez posla. — V noči od 7—8. t. m. so tatovi odnesli J. Štrausu ves špeh in meso od dveh svinj. Tatov še niso zasledili. V Selnici imamo tudi človeka, ki kajžlarjem in posestnikom skrivoma in celo po noči naše varuhe pse v št. Iljskej občini strelja: (pa ni „šintar“ in tudi nima nobene pravice do tega) da smo še tako boljše prepuščeni nočnim klatežem. Menda jih doma kuha, peče in žre? No želimo mu: „gut zu speisen“. — Prihodnji mesec imamo tukaj volitve novih županov. Ako vstrežem, hočem ob svojem času priobčiti! (Prosimo! Ur.) Goričan.

Iz Ljubljane. (Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih oktober, november in december 1882 13.397 novih zavarovalnih pogodb za kapital 16,774.534 gold. 48 kr., za kar se jej je plačalo zavarovalnine in pristojbin 436.339 fl. 16 kr. Denarni promet glavne blagajnice znašal je 2,342.988 gold. 98 kr., in od bankinih kapitalov bilo je v tem časi vloženi 147.837 gld. 6 kr. v česko-moravskih posojilnicah, 642.177 gld. 35 kr. pa izposojeni na

zemljišča. Gasilne brizgalnice je oddala banka v tem časi 4 občinam. Od 1. januarja 1882 do 31. decembra 1882 skleneno je bilo vseh zavarovanj 77.658 fl. za kapital 78.424.408 glđ. 30 kr. proti plačilu zavarovalnin in pristojbin 1.816.257 glđ. 56 kr., za škodo pa se je izplačalo v tem časi 803.274 fl. 68 kr. Samoupravna društva za zavarovanje užitka in pokojnim postajajo čez dalje priljubljena. Pristopilo jim je namreč do konca decembra 1882 637 členov, ki so zavarovali užitkov in pokojnin za 117.149 glđ. 67 kr. in vpisali ulog za 470.155 gold. Zastopniška pokojninska zaloga imela je do konca decembra 1882 3974 deležnikov in njeno premoženje narastlo je na 30.002 glđ. 32 kr. v gotovini in vrednostnih papirjih.

Iz Maribora. (Okrajni glavar — volitve.) G. Pavič plem. Pfauenthal, okrajni glavar, imenovan je za dvornega svetovalca in je prestavljen k namestniji Zadarskej v Dalmaciji. Kdo bo njegov naslednik? Morebiti trd Nemeč, če bode šlo po željah tukajšnjih glavačev. Čuditi bi se nam ne trebalo. Saj imamo pri glavarstvu itak že uradnikov, ki ne umejo slovenski, n. pr. g. Leitner, g. Winter. — Znani Hammer-Amboss je po več ur čepel v uradnici okrajnega zastopa, zraven pa „voter“ Wretzl, staubar Črniček in stari Seidl. Tiščali so glave in nose vkup in tuhtali, kako bi zmagali v veliki posestvi za okrajni zastop. No, velikikega truda ni trebalo, ker je skoro vsak meščan, ki ima hišo, že veliki posestnik. Da so nemčurji nalovili kakih 100 pooblastil in vsako bablje izvohali in nadlegovali, to kaže, da so se Slovencev bali ali da imajo zaradi volilnega reda slabo vest. Od 557 vpisanih velikih posestnikov je vkljub silnej druzegzi nemčurskej izostalo 260, tedaj skoro polovica. Volilo je samo 297; nemčurji so dobili 231 glasov, Slovenci pa 66. Pred tremi leti so Slovenci zmagali s 66—72 glasovi, ker Nemci in meščani volit prišli niso. Zelo nepotrebno in smešno pa je baharstvo nemčurjev, da so Slovence premagali; teh niso nemčurji premagali, ampak volilni red, katerega so si liberalni Nemci po svojem kopitu prirezali. Jutri volijo kmetje in želimo, da izvolijo vrle slovenske može, da saj izvedo, kaj bodo nemčurji z njihovim denarjem v okrajnem zastopu delali.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar obiščejo letos sredi leta Ljubljano k 600letnici, od ondot gredo v Idrijo, Bled in Kamnik. — Flom. Dahlen šel je v pokoj. — Brambovski minister je zaukazal letos k novačenju pozvati tudi l. 1860 porojene. — V državnem zboru so poslanci sprejeli konečno novo obrtnijsko postavo, za njo je glasovalo 126 konservativnih in narodnih

poslancev in proti njej 105 liberalcev. Ti so tedaj propali! Hvala Bogu! Sedaj še treba, da pritrdijo prenaredbi šolske postave. Začeli so obravnavati letošnji proračun. Da se pokrijejo vsi stroški, treba bode 16 milijonov v zajem ali na posodo vzeti, ker je 16 milijonov v državnih blagajnicah na razpolago. Da je zopet posojila treba, temu niso poslanci konservativni krivi, ampak povodenj na Tirolskem in Koroškem, katerima deželama je treba pomagati, dalje popustljivost liberalcev, ki niso potrebnih železnic stavili in katere smo prisiljeni sedaj delati, ako nečemo v kupčijskih in trgovinskih rečeh zaostati, in naposled dolgovi, katere so liberalci državi navesili pa nič dobrega z denarjem izvršili. — Nemški liberalci pokazujejo se čedalje očitneje kot izdajalci mile naše Avstrije in cesarja, kajti sedaj že tirjajo, naj Gališko z Bukovino vred odecipimo od skupne vlade cesarjeve na Dunaji, da ne bodo več poljski in rusinski poslanci zahajali in glasovali v državnem zboru. Zakaj to? Zato, ker upajo tako večino dobiti čez Čeha in Slovence in tako te stiskavati in za Bismarkovo nemčijo prirediti; nas Slovencev tedaj in Čehov se upajo požreti le, če slovanske Poljake in Rusine odpravijo. To se sicer ne more zgoditi pa grdo je, da tisti, ki vedno upijajo, kako za cesarja in Avstrijo trpijo in gorijo v resnici pa delajo na njeno vedno nadrobneje razkalenje in slabenje! — Vesela novica prihaja iz Zagreba. G. dr. Makanac je začel društvo snovati, da se Hrvati in Srbi spravijo in porazumejo. To je silno potrebno in vsem Jugoslovanom avstrijskim koristno. Bog blagoslovi ovo vrlo podjetje!

Vnanje države. Nemški cesar in papež sta si dopisovala zastran tega, da bi prenehalo preganjanje katoličanov na Nemškem, pa nemški ministri nečejo miru. Bati je se toraj, da preganjanje traja naprej. Katoliški poslanci so zaradi tega močno razburjeni. Cesarjevič Rudolf je prišel v Berlin pa tudi angleški kraljevič obhajati sreberne poroke nemškega cesarjeviča Bismark začena zopet liberalcem dobrikati se — Francozi dobili so precej nemirnega ministra zunajnih zadev, po imenu Challemel-Lacour. Mož sovraži Nemce. V Madagaskar hoče vojakov poslati, da rogovileže Angleže izpodijo. — Irci snujejo tajno društvo 500 mož, ki morajo potem skrivoma iti v angleška mesta London, Liverpool, Manchester itd. in jih užgati. — Italijani se ne upajo pograbit Tripola pa prežijo vendar na ugodno priliko. — Greški bivši minister Komunduroš je na smrt zbolel. — Bolgarski knez je deželo zapustil in nad Dunaj odpotoval domov na Nemško. — Rusi dobili so popolno pravico do severne struge Donava pri izlivu v Črno morje. Zoper Jude začnejo postopati ostro in odločno, najrajše bi jih popolnem iztirali. V Nikolajevu ob Črnem morji iz-